

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/771 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 20 май 2019 година****за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394
и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) За да запази своята конкурентоспособност на световните пазари, Съюзът трябва да подобри функционирането на вътрешния пазар и успешно да отговори на многобройните предизвикателства, породени в наши дни от все по-силно ориентираната към технологиите икономика. Стратегията за цифров единен пазар установява цялостна рамка за улесняване на включването на цифровото измерение в рамките на вътрешния пазар. Първият стълб на стратегията за цифров единен пазар е насочен към преодоляването на разпокъсаността на търговията в рамките на Съюза, като обхваща всички основни пречки пред развитието на трансграничната електронна търговия, която съставлява най-значителната част от трансграничните продажби на стоки от търговци на потребители.
- (2) Член 26, параграфи 1 и 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвижда, че Съюзът приема мерките, предназначени за установяване или осигуряване на функционирането на вътрешния пазар, който обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки и услуги. Член 169, параграф 1 и член 169, параграф 2, буква а) ДФЕС предвиждат, че Съюзът допринася за постигането на високо равнище на защита на потребителите посредством мерки, приемани по силата на член 114 ДФЕС в рамките на доизграждането на вътрешния пазар. Целта на настоящата директива е да се намери точният баланс между постигането на високо равнище на защита на потребителите и насърчаването на конкурентоспособността на предприятията, като едновременно с това се гарантира спазването на принципа на субсидиарност.
- (3) Някои аспекти на договорите за продажба на стоки следва да бъдат хармонизирани, като за основа се вземе високо равнище на защита на потребителите, за да се изгради истински цифров единен пазар, да се повиши правната сигурност и да се намалят разходите по сделките, по-специално за малките и средните предприятия (МСП).
- (4) Електронната търговия е ключов двигател на растежа в рамките на вътрешния пазар. Нейният потенциал за растеж обаче далеч не е изцяло оползотворен. За да се засили конкурентоспособността на Съюза и да се стимулира растежът, е необходимо Съюзът да действа бързо и да насърчава икономическите оператори да разгърнат пълния потенциал на вътрешния пазар. Пълният потенциал на вътрешния пазар може да бъде разгърнат само ако всички участници на пазара разполагат с безпрепятствен достъп до трансграничните продажби на стоки, включително при електронни сделки. Правилата на договорното право, въз основа на които се сключват сделките между участниците на пазара, са сред основните фактори, определящи решението на предприятията дали да предлагат стоки през граница. Тези правила оказват влияние и върху готовността на потребителите да възприемат и да се доверят на този вид покупки.
- (5) Технологичното развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради увеличавания се брой на тези устройства и бързо нарастващата им употреба от потребителите са необходими действия на равнището на Съюза, за да се гарантира наличието на високо равнище на защита на потребителите и по-голяма правна сигурност по отношение на приложимите правила за продажбата на такива продукти. Увеличаването на правната сигурност ще спомогне за укрепване на доверието на потребителите и продавачите.

⁽¹⁾ ОВ С 264, 20.7.2016 г., стр. 57.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 26 март 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 15 април 2019 г.

- (6) Правилата на Съюза, приложими за продажбата на стоки, все още са разпокъсани, въпреки че правилата относно условията за доставка и - във връзка с договорите извън търговския обект - изискванията за предоставяне на предоговорна информация и правото на отказ, вече са напълно хармонизирани с Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾. Други основни договорни елементи, като например критериите за съответствие, средствата за правна защита при несъответствие с договора и основните условия за тяхното използване, понастоящем са предмет на минимална хармонизация съгласно Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾. Държавите членки получиха право да надхвърлят определените от Съюза стандарти и да въведат и да запазят правила, които да гарантират постигането на още по-високо равнище на защита на потребителите. В рамките на този процес те насочиха действията си към различни елементи и в различна степен. Така националните разпоредби за транспониране на Директива 1999/44/ЕО към настоящия момент значително се различават по отношение на съществени елементи, например липсата или наличието на йерархия на средствата за правна защита.
- (7) Съществуващите различия могат да повлияят неблагоприятно на предприятията и потребителите. Съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾ предприятията, насочващи дейността си към потребители в други държави членки, трябва да вземат предвид повелителните норми на правната уредба на потребителските договори в държавата по обичайното местопребиваване на потребителя. Тъй като тези норми са различни в различните държави членки, предприятията може да имат допълнителни разходи. В резултат на това много предприятия може да предпочетат да продължат да търгуват само на националния си пазар или да изнасят само в една или две държави членки. Този избор с цел намаляване на излагането на разходите и рисковете, свързани с трансграничната търговия, води до загуба на възможности за разширяване на търговската дейност и за икономии от мащаба. МСП са особено засегнати.
- (8) Въпреки че в резултат на прилагането на Регламент (ЕО) № 593/2008 потребителите се ползват от високо равнище на защита, когато купуват от чужбина, правната разпокъсаност оказва отрицателно въздействие и върху степента на доверие на потребителите в трансграничните сделки. Няколко са факторите, които допринасят за това недоверие, но несигурността относно основните договорни права се нарежда сред главните опасения на потребителите. Тази несигурност съществува без значение дали потребителите са защитени или не от повелителните норми на правната уредба на потребителските договори в своята държава членка в случаите, когато продавачите насочват трансграничните си дейности към тях, нито дали потребителите сключват или не сключват трансгранични договори с продавачи, без съответните продавачи да упражняват търговска дейност в държавата членка на потребителя.
- (9) Въпреки че онлайн продажбите на стоки съставляват по-голямата част от трансграничните продажби в Съюза, разликите между националните системи в областта на договорното право засягат и търговците на дребно, използващи канали за продажба от разстояние, както и търговците на дребно, извършващи директни продажби, и не им позволяват да разширяват дейността си зад граница. Настоящата директива следва да обхваща всички канали за продажба, за да се създаде равнопоставеност за всички предприятия, извършващи продажби на стоки за потребителите. Чрез установяване на еднакви правила за различните канали за продажба настоящата директива следва да избегне всяко различие, което би довело до непропорционални тежести за нарастващия брой търговци на дребно в Съюза, използващи модел, характеризиращ се с множество канали за продажба. Необходимостта от възприемане на съгласувани правила относно продажбите и гаранциите за всички канали за продажба беше потвърдена в извършената от Комисията проверка на пригодността на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право, която бе публикувана на 29 май 2017 г. и която обхваща и Директива 1999/44/ЕО.
- (10) Настоящата директива следва да обхваща правилата, приложими по отношение на продажбите на стоки, включително стоки с цифрови елементи, само във връзка с ключовите договорни елементи, необходими за преодоляване на свързаните с договорното право пречки пред вътрешния пазар. За целта правилата относно изискванията за съответствие, относно средствата за правна защита на потребителите при несъответствие на стоката с договора и относно основните условия за тяхното използване следва да бъдат напълно хармонизирани и равнището на защита на потребителите следва да бъде повишено в сравнение с това по Директива 1999/44/ЕО. Напълно хармонизираните правила относно някои съществени елементи на правната уредба на потребителските договори ще улеснят предлагането на продуктите от страна на предприятията, и по-специално МСП, в други държави членки. Чрез напълно хармонизирани основни правила потребителите ще се ползват от високо равнище на защита и повишаване на благосъстоянието.

⁽³⁾ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

⁽⁴⁾ Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, 7.7.1999 г., стр. 12).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

- (11) Настоящата директива допълва Директива 2011/83/ЕС. Докато Директива 2011/83/ЕС установява преди всичко разпоредби относно изискванията за преддоговорната информация, правото на отказ при договори от разстояние и договори, сключени извън търговския обект, както и правила относно доставката и преминаването на риска, настоящата директива въвежда правила относно съответствието на стоките, средствата за правна защита при несъответствие и реда и условията за тяхното използване.
- (12) Настоящата директива следва да се прилага само за движими материални блага, които представляват стоки по смисъла на настоящата директива. Поради това държавите членки следва да могат свободно да уреждат договорите за продажба на недвижимата собственост, например жилищни сгради, и основните компоненти, които представляват съществена част от тази недвижимата собственост.
- (13) Настоящата директива и Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾ се допълват взаимно. Докато Директива (ЕС) 2019/770 установява правила относно някои изисквания във връзка с договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги, настоящата директива установява правила относно някои изисквания, свързани с договорите за продажба на стоки. Следователно, с цел да се отговори на очакванията на потребителите и да се осигури ясна и опростена правна уредба за търговците на цифрово съдържание или цифрови услуги, Директива (ЕС) 2019/770 се прилага по отношение на предоставянето на цифрово съдържание и на цифрови услуги, включително и по отношение на предоставянето на цифрово съдържание на материален носител, например DVD, CD, USB устройство и карти с памет, както и по отношение на самия материален носител, при условие че материалният носител служи само като носител на цифровото съдържание. В отличие настоящата директива следва да се прилага за договори за продажба на стоки, включително стоки с цифрови елементи, за изпълнение на функциите на които е необходимо цифрово съдържание или цифрова услуга.
- (14) Понятието „стоки“ по настоящата директива следва да се разбира като включващо „стоки с цифрови елементи“ и поради това следва да се отнася и за всяко цифрово съдържание или цифрова услуга, включени в тези стоки или взаимосвързани с тях по такъв начин, че липсата на това цифрово съдържание или цифрова услуга би възпрепятствала изпълнението на функциите на стоките. Цифрово съдържание, което е включено в стока или е взаимосвързано с нея, може да бъдат всички данни, които се изготвят и предоставят в цифрова форма, например операционни системи, приложения и всеки друг вид софтуер. Цифровото съдържание може да бъде предварително инсталирано в момента на сключването на договора за продажба или, когато това се предвижда в договора, може да бъде инсталирано впоследствие. Цифровите услуги, които са взаимосвързани със стока, могат да включват услуги, даващи възможност за създаване, обработване или съхранение на данни в цифрова форма или достъп до тях, например „софтуер като услуга“, предлаган като част от компютърни услуги в облак, непрекъснато предоставяне на данни за трафика за навигационните системи или непрекъснато предоставяне на индивидуално пригодени планове за обучение за интелигентните часовници.
- (15) Настоящата директива следва да се прилага за договори за продажба на стоки, включително стоки с цифрови елементи, при които липсата на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или цифрова услуга би възпрепятствала изпълнението на функциите на стоките и при които това цифрово съдържание или цифрова услуга се предоставя заедно със стоките по договора за продажба с предмет тези стоки. Съдържанието на договора следва да определя дали предоставянето на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или цифрова услуга съставлява част от договора за продажба с продавача. Това следва да обхваща включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включени или взаимосвързани цифрови услуги, чието предоставяне се изисква изрично съгласно договора. Това следва да включва и договорите за продажба, които могат да се разглеждат като обхващащи предоставянето на конкретно цифрово съдържание или конкретна цифрова услуга, тъй като те са обичайни за стоки от същия вид и потребителят може разумно да ги очаква предвид естеството на стоките и публичните изявления, направени от продавача или от негово име, или от други лица на предходен етап от веригата от сделки, включително от производителя. Ако например в рекламата на интелигентен телевизор се твърди, че в него е включено видео приложение, ще се счита, че това видео приложение съставлява част от договора за продажба. Този принцип следва да се прилага, без да е от значение дали цифровото съдържание или цифровата услуга са инсталирани предварително в самата стока или трябва да бъде изтеглени впоследствие на друго устройство и са само взаимосвързани със стоката. Например даден смартфон би могъл да се продава със стандартизирано предварително инсталирано приложение, предоставено съгласно договора за продажба, като например приложение за будилник или фотоапарат. Друг възможен пример е този с интелигентен часовник. В такъв случай ще се счита, че самият часовник представлява стока с цифрови елементи, която може да изпълнява функциите си само с помощта на приложение, което се предоставя съгласно договора за продажба, но трябва да бъде изтеглено на смартфон от потребителя, като тогава приложението ще представлява взаимосвързан цифров елемент. Този принцип следва да се прилага също така, ако включеното или взаимосвързаното цифрово съдържание или включената или взаимосвързаната цифрова услуга не се предоставят от самия продавач, а от трето лице съгласно договора за продажба. С цел да се избегне несигурност както за продавачите, така и за потребителите, в случай на съмнение по въпроса дали предоставянето на цифровото съдържание или цифровата услуга съставлява част от договора за продажба, следва да се прилагат правилата на настоящата директива. Освен това установяването на двустранни договорни отношения

⁽⁶⁾ Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги (вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

между продавача и потребителя, част от които е предоставянето на включеното или взаимосвързаното цифрово съдържание или включената или взаимосвързаната цифрова услуга, не следва да бъде засегнато от факта, че потребителят трябва да даде съгласието си за лицензионно споразумение с трето лице, за да се възползва от цифровото съдържание или цифровата услуга.

- (16) От друга страна, ако липсата на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включена или взаимосвързана цифрова услуга не пречи на стоките да изпълняват своите функции или ако потребителят сключи договор за доставка на цифрово съдържание или цифрова услуга, който не съставлява част от договора за продажба на стоки с цифрови елементи, този договор следва да бъде считан за отделен от договора за продажба на стоките, дори ако продавачът действа като посредник по този втори договор с доставчика, който е трето лице, и може да попадне в обхвата на Директива (ЕС) 2019/770, ако са изпълнени условията на посочената директива. Например, ако потребителят изтегли на смартфон приложение за игри от онлайн магазин за приложения, договърът за предоставянето на приложението за игри е отделен от договора за продажбата на самия смартфон. Поради това настоящата директива следва да се прилага единствено за договора за продажба във връзка със смартфона, докато предоставянето на приложението за игри следва да попада в обхвата на Директива (ЕС) 2019/770, ако са спазени предвидените в нея условия. Друг пример би бил случаят, когато е изрично уговорено, че потребителят закупува смартфон без определена операционна система, а впоследствие сключва договор за предоставяне на операционна система от трето лице. В такъв случай предоставянето на закупената отделно операционна система не съставлява част от договора за продажба и следователно не попада в обхвата на настоящата директива, но е възможно да попадне в обхвата на Директива (ЕС) 2019/770, ако са спазени предвидените в нея условия.
- (17) От съображения за правна яснота в настоящата директива следва да се предвиди определение на понятието „договор за продажба“, като също така следва да се определи ясно неговият обхват. В обхвата на настоящата директива следва да попадат договорите за стоки, които предстои да бъдат произведени или изработени, включително по спецификации на потребителя. Освен това инсталирането на стоките може да попадне в обхвата на настоящата директива, ако съставлява част от договора за продажба и трябва да се извърши от продавача или от лице, за чиито действия той отговаря. Когато договърът включва елементи както на продажба на стоки, така и на предоставяне на услуги, националното право следва да определи дали целият договор може да се квалифицира като договор за продажба по смисъла на настоящата директива.
- (18) Доколкото съответните въпроси не са уредени с настоящата директива, тя не следва да засяга националното право, по-специално по отношение на законността на стоките, вредите и общите аспекти на договорното право, например сключването, действителността, нишожността или последиците на договорите. Същото правило следва да се прилага и по отношение на последиците от развалянето на договора и на някои аспекти, свързани с ремонта и замяната, които не са уредени в настоящата директива. Когато уреждат правата на страните да откажат да изпълнят своите задължения или част от тях, докато друга страна не изпълни задълженията си, държавите членки следва да могат да уреждат условията и реда, при които потребителят може да откаже плащането на цената. Държавите членки следва също така да могат да уреждат правото на потребителя на обезщетение за вреди, претърпени вследствие на нарушение от страна на продавач по смисъла на настоящата директива. Настоящата директива следва да не засяга и националните правила, които не уреждат специално потребителските договори и които предвиждат конкретни средства за правна защита за някои видове недостатъци, които не са били видими при сключването на договора за продажба, а именно национални разпоредби, които могат да установят специални правила за отговорността на продавача за скрити недостатъци. Настоящата директива също така не следва да засяга националните нормативни актове, които предвиждат извъндоговорни средства за правна защита на потребителя в случай на несъответствие на стоките по отношение на лица на предходен етап от веригата от сделки, например производителите, или на други лица, изпълняващи задълженията на такива лица.
- (19) Настоящата директива не следва да засяга възможността държавите членки да позволяват на потребителите да избират конкретно средство за правна защита, ако несъответствието на стоките се прояви скоро след доставката, а именно националните разпоредби, които предвиждат право на потребителя да откаже да приеме стоки с недостатъци и да разглежда договора като развален или да поиска незабавна замяна в рамките на определен кратък срок след доставката на стоките, който не следва да надхвърля 30 дни.
- (20) Държавите членки следва да могат да уреждат задълженията на продавача за предоставяне на информация във връзка със сключването на договора или задължението на продавача да предупреди потребителя например за определени характеристики на стоката, пригодността на материалите, предоставени от потребителя, или евентуални неудобства, произтичащи от конкретни искания на потребителя, например искане от потребителя за използване на определен плат за ушиването на бална рокля.
- (21) Държавите членки следва също така да могат да разширят обхвата на правилата по настоящата директива, за да включат договори, които са изключени от нейния обхват, или да уреждат съответните договори по друг начин. Например държавите членки следва да могат да разширят обхвата на защитата, която се осигурява на потребителите с настоящата директива, за да включва също така физически или юридически лица, които не са потребители по смисъла на настоящата директива, като неправителствени организации, новосъздадени предприятия или МСП.

- (22) Определението за „потребител“ следва да включва физическите лица, които действат извън рамките на своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия. Държавите членки обаче следва също така да могат да решават, по отношение на договорите с двойна цел, когато договорът е сключен за цели, които отчасти попадат в рамките на търговската дейност на лицето и отчасти — извън нея, и търговската цел е толкова ограничена, че не е преобладаваща в общия контекст на договора, дали и при какви условия съответното лице следва също да се счита за потребител.
- (23) Настоящата директива следва да се прилага за всеки договор, по който продавачът прехвърля или се задължава да прехвърли на потребителя правото на собственост на стоките. Доставчиците на платформи могат да бъдат считани за продавачи по смисъла на настоящата директива, ако действат за постигането на цели, свързани с тяхната собствена стопанска дейност и като пряк договорен партньор на потребителя за продажбата на стоките. Държавите членки следва да могат да разширят приложението на правилата по настоящата директива, така че да включва доставчиците на платформи, които не отговарят на изискванията, за да бъдат сметнени за продавачи съгласно настоящата директива.
- (24) За да се постигне баланс между необходимостта от правна сигурност и подходяща гъвкавост на правните норми, всяко позоваване в настоящата директива на това, което може да се очаква от дадено лице или което дадено лице може да очаква, следва да се разбира като позоваване на това, което може разумно да се очаква. Критерият за това дали очакванията са разумни следва да бъде обективно установен, като се вземат предвид естеството и целта на договора, обстоятелствата по конкретния случай и обичаите и практиките на страните.
- (25) С цел да се осигури яснота относно това какво даден потребител може да очаква от стоките и какви са отговорностите на продавача, в случай че не успее да достави очакваното, от съществено значение е правилата за определяне на съответствието на стоките да се хармонизират напълно. Всяко позоваване на съответствие в настоящата директива следва да се отнася до съответствието на стоките с договора за продажба. За да се защитят законните интереси на двете страни по договора за продажба, съответствието следва да се оценява въз основа както на общи, така и на индивидуални изисквания за съответствие.
- (26) Поради това стоките следва да отговарят на изискванията, уговорени между продавача и потребителя в договора за продажба. Тези изисквания могат да включват, наред с другото, количеството, качеството, вида и описанието на стоките, тяхната пригодност за конкретна цел, както и доставката на стоките с уговорените принадлежности и указания. Изискванията на договора за продажба следва да включват изискванията, произтичащи от преддоговорната информация, която в съответствие с Директива 2011/83/ЕС съставлява неразделна част от договора за продажба.
- (27) Понятието за функционалност следва да бъде разбирано като отнасящо се до начините, по които стоките могат да изпълняват своите функции с оглед на целта, за която са предназначени. Понятието за оперативна съвместимост е свързано с това дали и до каква степен стоките могат да функционират с хардуер или софтуер, различни от онези, с които обичайно се използват стоките от същия вид. Успешното функциониране би могло да включва, например, способността на стоките да обменят информация с такъв друг софтуер или хардуер и да използват обменената информация.
- (28) Като се има предвид, че цифровото съдържание или цифровите услуги, включени или взаимосвързани със стоките, се развиват постоянно, продавачите могат да се уговорят с потребителите да предоставят актуализации за тези стоки. Актуализациите, предвидени в договора за продажба, могат да подобряват и разширяват елементите на стоките, свързани с цифровото съдържание или цифровата услуга, да увеличават техните функционалности, да ги адаптират към техническото развитие, да ги защитават от нови заплахи за сигурността или да изпълняват други цели. Следователно съответствието на стоките с цифровото съдържание или цифровите услуги, които са включени във или са взаимосвързани с тях, следва да се оценява и по отношение на това дали елементът на цифровото съдържание или цифровата услуга на тези стоки се актуализира в съответствие с договора за продажба. Непредоставянето на актуализации, които са предвидени в договора за продажба, следва да се разглежда като несъответствие на стоките. Освен това неработещите или непълни актуализации също следва да се разглеждат като несъответствие на стоките, тъй като това би означавало, че актуализациите не са извършени по начина, предвиден в договора.
- (29) За да бъдат в съответствие, стоките следва да отговарят не само на индивидуалните изисквания за съответствие, но и на общите изисквания за съответствие, установени в настоящата директива. Съответствието следва да се оценява, наред с другото, като се има предвид целта, за която обичайно се използват стоки от същия вид, дали са доставени с принадлежностите и инструкциите, които потребителят може разумно да очаква да получи, или дали съответстват на мострата или образеца, които продавачът е предоставил на потребителя. Стоките следва също така да притежават качествата и характеристиките, които са обичайни за стоки от същия вид и които потребителят може разумно да очаква, като се има предвид естеството на стоките и всяко публично изявление, направено от продавача или от негово име, или от други лица на предходен етап от веригата от сделки.

- (30) В допълнение към предвидените в договора актуализации, продавачът следва да предоставя и актуализации, включително актуализации, свързани със сигурността, за да гарантира, че стоките с цифрови елементи продължават да бъдат в съответствие с договора. Задължението на продавача следва да се ограничава до актуализации, които са необходими за поддържането на съответствието на тези стоки с общите и индивидуалните изисквания за съответствие, предвидени в настоящата директива. Освен ако страните не са уговорили в договора друго, продавачът не следва да е задължен да предоставя актуализирани версии на цифровото съдържание или цифровата услуга на стоките, нито да подобрява или разширява функционалностите на стоките, така че да надхвърлят изискванията за съответствие. Ако актуализация, предоставена от продавача или от трето лице, предоставящо цифровото съдържание или цифровата услуга съгласно договора за продажба, води до несъответствие на стоката с цифровите елементи, продавачът следва да носи отговорност за повторното привеждане на стоката в съответствие с договора. Потребителят следва да запази правото да избере дали да инсталира предоставените актуализации. Ако потребителят обаче реши да не инсталира актуализациите, които са необходими за поддържането на съответствието на стоките с цифрови елементи, той не следва да очаква тези стоки да запазят своето съответствие с договора. Продавачът следва да уведоми потребителя, че решението му да не инсталира актуализациите, необходими за поддържане на съответствието на стоките с цифрови елементи, включително свързаните със сигурността актуализации, ще се отрази на отговорността на продавача по отношение на съответствието на характеристиките на стоките с цифрови елементи, за които се предполага да бъдат поддържани в съответствие чрез съответните актуализации. Настоящата директива не следва да засяга задълженията за предоставяне на актуализации, свързани със сигурността, предвидени в друг правен акт на Съюза или в националното право.
- (31) По принцип при стоки с цифрови елементи, при които цифровото съдържание или цифровата услуга, включени в стоките или взаимосвързани с тях, се доставят чрез еднократно действие по доставка, продавачът следва да носи отговорност само за несъответствие, което е налице към момента на доставката. Задължението за предоставяне на актуализации следва обаче да е съобразено с факта, че цифровата среда на всяка подобна стока постоянно се променя. Поради това актуализациите са необходим инструмент, чрез който се гарантира, че стоките могат да функционират по същия начин, както в момента на доставката. Освен това, за разлика от традиционните стоки, стоките с цифрови елементи не са напълно отделени от сферата на продавача, тъй като продавачът или трето лице, предоставящо цифровото съдържание или цифровата услуга съгласно договора за продажба, може да актуализира стоките от разстояние, обикновено по интернет. Поради това ако цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставя посредством еднократно действие по предоставяне, продавачът следва да бъде задължен да предоставя актуализации, необходими за запазване на съответствието на стоките с цифрови елементи в рамките на срока, който потребителят разумно може да очаква, дори ако стоките са били в съответствие към момента на доставката. Срокът, в рамките на който потребителят разумно може да очаква да получава актуализирана информация, следва да бъде преценяван въз основа на вида и целта, за която са предназначени стоките и цифровите елементи, и като се вземат предвид обстоятелствата и естеството на договора за продажба. Потребителят обикновено очаква да получава актуализации най-малко в рамките на срока, през който продавачът носи отговорност за несъответствието, докато в някои случаи разумните очаквания на потребителя могат да се простират и отвъд този срок, като това е възможно най-вече по отношение на актуализациите, свързани със сигурността. В други случаи, например при стоки с цифрови елементи, чиято цел е ограничена във времето, задължението на продавача да предоставя актуализации обикновено е ограничено до съответния времеви отрязък.
- (32) Гарантирането на по-голяма трайност на стоките е важно за постигане на по-устойчиви модели на потребление и на кръгова икономика. По същия начин задържането на несъответстващите продукти извън пазара на Съюза чрез засилване на надзора на пазара и осигуряване на подходящи стимули за икономическите оператори е от съществено значение за повишаване на доверието във функционирането на вътрешния пазар. За тези цели приемането на специално законодателство на Съюза за определени продукти е най-подходящото средство за въвеждане на трайността и на други свързани с продуктите изисквания във връзка с конкретни видове или групи продукти, чрез използване на адаптирани критерии. Поради това настоящата директива следва да има допълващо действие по отношение на целите, поставени в специалното законодателство на Съюза за определени продукти, и следва да включва трайността като обективен критерий за оценяването на съответствието на стоките. Трайността в настоящата директива следва да се отнася до способността на стоките да запазват своите необходими функции и действие при обичайна употреба. За да бъдат стоките в съответствие с договора, те следва да се характеризират с трайността, която е обичайна за стоки от същия вид и която потребителят може разумно да очаква предвид естеството на конкретните стоки, включително евентуалната нужда от разумна поддръжка на стоките, като например редовни проверки и смяна на филтри на автомобили, и предвид всяко публично изявление, направено от всяко лице, участващо във веригата от сделки, или от негово име. Оценката следва да е съобразена и с всички други относими обстоятелства, например цената на стоките и интензивността или честотата на употреба на стоките от потребителя. Освен това, доколкото конкретна информация по отношение на трайността е включена в преддоговорна декларация, която е част от договора за продажба, потребителят следва да може да я използва като част от индивидуалните изисквания за съответствие.
- (33) Съгласно настоящата директива продавачът следва да е задължен да доставя на потребителя стоки, които са в съответствие с договора към момента на доставката. Възможно е продавачите да използват резервни части, за да изпълнят задължението си за ремонт на стоките в случай на несъответствие, съществуващо към момента на

доставката. Въпреки че настоящата директива не следва да налага задължение за продавачите да осигурят наличието на резервни части през определен срок като общо изискване за съответствие, тя не следва да засяга други разпоредби на националното право, които задължават продавача, производителя или други лица, участващи във веригата от сделки, да осигурят наличието на резервни части или да информират потребителите за тази наличност.

- (34) При голям брой стоки е необходимо те да бъдат инсталирани, преди да могат да бъдат използвани реално от потребителя. Освен това при стоки с цифрови елементи инсталирането на цифровото съдържание или цифровата услуга обикновено е необходимо, за да може потребителят да използва тези стоки за целта, за която са предназначени. Поради това всяко несъответствие, произтичащо от неправилно инсталиране на стоките, включително от неправилно инсталиране на цифровото съдържание или цифровата услуга, включени в стоките или взаимосвързани с тях, следва да се разглежда като несъответствие, когато инсталирането е извършено от продавача или от избрано от него лице. Когато стоките са предназначени да бъдат инсталирани от потребителя, несъответствието, произтичащо от неправилно инсталиране, следва да се разглежда като несъответствие на стоките, независимо дали инсталирането е бил извършено от потребителя или от трето лице, избрано от потребителя, ако неправилното инсталиране се дължи на недостатъци в указанията за инсталиране, например непълнота или неяснота на указанията за инсталиране, което затруднява използването на тези указания за инсталиране от обикновения потребител.
- (35) Съответствието следва да се отнася както материалните, така и до правните недостатъци. Ограниченията, произтичащи от нарушаване на правата на трети лица, по-специално правата върху интелектуална собственост, биха могли да възпрепятстват или да ограничат използването на стоките в съответствие с договора. Държавите членки следва да гарантират, че в такива случаи потребителят разполага със средствата за правна защита при несъответствие, посочени в настоящата директива, освен ако националното право не предвижда нищожност на договора или неговото унищожаване в такива случаи.
- (36) С цел да се осигури достатъчна гъвкавост на правилата, например във връзка с продажбата на стоки втора употреба, следва да е възможно страните да се отклонят от общите изисквания за съответствие, предвидени в настоящата директива. Това отклонение следва да бъде възможно единствено ако потребителят е изрично информиран за него и ако го приеме отделно от други изявления или споразумения, и чрез активно и недвусмислено поведение.
- (37) Повишаването на правната сигурност както за потребителите, така и за продавачите налага ясно да се посочи моментът, в който следва да се оценява съответствието на стоките. Съответният момент за оценяване на съответствието на стоките следва да бъде моментът на доставка на стоките. Това следва да се прилага и за стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрова услуга, предоставени посредством еднократно действие по доставка. Когато цифровото съдържание или цифровата услуга, включени в стоките или взаимосвързани с тях, трябва обаче да се предоставят непрекъснато в рамките на определен срок, приложимият момент за установяване на съответствието на този елемент на цифровото съдържание или цифровата услуга не следва да бъде конкретен момент във времето, а срок, започващ от момента на доставката. От съображения за правна сигурност този срок следва е равен на срока, през който продавачът носи отговорност за несъответствие.
- (38) Настоящата директива не следва да урежда значението на „доставка“, което следва да се урежда от националното право, по-специално по отношение на въпроса какво трябва да предприеме продавачът, за да изпълни задължението си за доставка на стоките. Освен това позоваванията на момента на доставка в настоящата директива не следва да засягат правилата за преминаването на риска, предвидени в Директива 2011/83/ЕС и съответно въведени в правото на държавите членки.
- (39) Стоките с цифрови елементи следва да се считат за доставени на потребителя, когато едновременно е доставен физическият компонент на стоките и е осъществено еднократното действие по предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга или е започнало непрекъснатото предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определения срок. Това означава, че продавачът следва също така да предостави или да осигури достъп на потребителя до цифровото съдържание или цифровата услуга по начин, по който цифровото съдържание или цифровата услуга, или всички средства, подходящи за изтегляне или достъп до тях, достигат до сферата на потребителя и не се изискват допълнителни действия от страна на продавача, за да може потребителят да използва цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие с договора, например като се предостави връзка или възможност за изтегляне. Поради това съответният момент за установяване на съответствието следва да бъде моментът, в който се предоставя цифровото съдържание или цифровата услуга, ако физическият компонент е доставен по-рано. В резултат на това може да се гарантира, че е налице едновременно начален момент на срока за

отговорност за съответствието на физическия компонент, от една страна, и на цифровия елемент, от друга страна. Освен това, в много случаи потребителят не е в състояние да забележи недостатък на физическия компонент преди предоставянето на цифровото съдържание или цифровата услуга.

- (40) Когато стоките изискват инсталиране от продавача, потребителят в някои случаи може да не е в състояние да използва стоките или да забележи недостатъците преди завършването на инсталирането им. Съответно, когато съгласно договора за продажба стоките трябва да бъдат инсталирани от продавача или от лице, за чиито действия той отговаря, те следва да се считат за доставени на потребителя при завършването на инсталирането.
- (41) С цел да се гарантира правна сигурност за продавачите и общото доверие на потребителите в трансграничните покупки е необходимо да се предвиди срок, в рамките на който потребителят разполага със средства за правна защита за всяко несъответствие, което е налице към съответния момент за целите на установяване на съответствието. Като се има предвид, че при въвеждането на Директива 1999/44/ЕО повечето държави членки са предвидили двугодишен срок и в практиката участниците на пазара считат това за разумен срок, този срок следва да се запази. Същият срок следва да се прилага и за стоките с цифрови елементи. Когато договорът предвижда непрекъснати доставки в продължение на повече от две години, потребителят следва да разполага със средства за правна защита за всяко несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, което възниква или се проявява в рамките на срока, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъдат предоставени съгласно договора. С цел да се гарантира, че държавите членки разполагат с гъвкавост за целите на повишаването на равнището на защита на потребителите в националното си право, те следва да могат да предвидят по-дълги срокове за отговорността на продавача от предвидените в настоящата директива.
- (42) За да се осигури съгласуваност със съществуващите национални правни системи, държавите членки следва да могат да предвидят, че продавачите носят отговорност за несъответствие, което се проявява в рамките на определен срок, евентуално в съчетание с давностен срок, или че за средствата за правна защита на потребителите се прилага само давностен срок. В първия случай държавите членки следва да гарантират, че срокът на отговорността на продавача не се заобикаля чрез давностния срок за използване на средствата за правна защита от потребителя. Въпреки че поради тази причина с настоящата директива не следва да бъде хармонизиран началният момент на давностните срокове на национално равнище, тя следва да гарантира, че тези давностни срокове не ограничават правото на потребителите да използват средствата за правна защита при несъответствие, което се проявява през срока, през който продавачът носи отговорност за евентуално несъответствие. Във втория случай държавите членки следва да могат да запазят или да въведат само давностен срок за средствата за правна защита на потребителя, без да въведат конкретен срок, в който трябва да бъде установено несъответствието, за да носи отговорност продавачът. За да се гарантира, че потребителите са еднакво защитени и в такива случаи, държавите членки следва да гарантират, че когато се прилага само давностен срок, той следва да позволява на потребителите да използват средствата за правна защита при несъответствие, което се проявява най-малко през срока, предвиден в настоящата директива като срок на отговорност на продавача.
- (43) Различното третиране на стоките втора употреба би могло да бъде оправдано по отношение на някои аспекти. Въпреки че срокът на отговорност или давностният срок от две години или повече по принцип е съобразен с интересите както на продавача, така и на потребителя, това може понякога да не е така по отношение на стоките втора употреба. Поради това държавите членки следва да могат да дадат възможност на страните да уговорят съкратен срок на отговорност или давностен срок за такива стоки. Възможността за договорно уреждане на този въпрос между страните увеличава свободата на договаряне и гарантира, че потребителят е информиран както за естеството на стоката като стока втора употреба, така и за съкратения срок на отговорност или давностен срок. Този уговорен в договора срок обаче не следва да бъде по-кратък от една година.
- (44) Настоящата директива следва да не урежда условията, при които срокът на отговорност, предвиден в настоящата директива, или давностният срок може да бъде спряен или прекъснат. Поради това държавите членки следва да могат да предвидят спиране или прекъсване на срока на отговорност или на давностния срок, например в случай на ремонт, замяна или преговори между продавача и потребителя с цел уреждане на спора по взаимно съгласие.
- (45) В едногодишен или двугодишен срок, ако държавите членки изберат да приложат двугодишен срок, потребителят следва само да докаже несъответствието на стоката, без да е необходимо да доказва и че несъответствието действително е било налице към съответния момент за установяване на съответствието. За да опровергае твърдението на потребителя, продавачът ще е необходимо да докаже, че несъответствието не е било налице към този момент. Освен това в някои случаи презумпцията, че несъответствието е било налице към съответния момент за установяване на съответствието, може да е несъвместима с естеството на стоките или с естеството на несъответствието. Първият случай може да се отнася за стоки, които по своето естество губят качествата си, като нетрайните продукти,

например цветята, или стоки, предназначени само за еднократна употреба. Пример за втория случай може да бъде несъответствие, което може да произтича само от действие от страна на потребителя или от очевидна външна причина, настъпила след доставката на стоките на потребителя. При стоки с цифрови елементи, за които договарят предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, следва да няма нужда потребителят да доказва, че цифровото съдържание или цифровата услуга не са били в съответствие през съответния срок за установяване на съответствието. За да опровергае твърдението на потребителя, продавачът ще е необходимо да докаже, че цифровото съдържание или цифровата услуга са били в съответствие през този срок.

- (46) На държавите членки следва да се разреши да запазят или да въведат разпоредби, в които се предвижда, че за да се възползва от правата си, потребителят трябва да информира продавача за несъответствието в срок, не по-късно от два месеца от датата, на която потребителят е установил това несъответствие. Държавите членки следва да могат да осигурят на потребителите по-високо равнище на защита, като не въведат такова задължение.
- (47) За да се увеличи правната сигурност и да се премахне една от основните пречки, затрудняващи функционирането на вътрешния пазар, настоящата директива следва да хармонизира напълно средствата за правна защита, с които разполагат потребителите при несъответствие на стоките, както и условията, при които тези средства за правна защита могат да бъдат използвани. По-специално, при несъответствие потребителите следва да имат право да поискат стоките да се приведат в съответствие с договора или да получат пропорционално намаление на цената, или да развалят договора.
- (48) Във връзка с привеждането на стоките в съответствие с договора потребителите следва да имат избор между ремонт или замяна. Предоставянето на възможност на потребителите да изискват ремонт на стоката следва да насърчи устойчивото потребление и може да допринесе за по-голяма трайност на продуктите. Изборът на потребителя между ремонт и замяна следва да се ограничава само когато избраният вариант би бил невъзможен в правно или фактическо отношение или би довел до непропорционално големи разходи на продавача в сравнение с другата налична възможност. Например може да е непропорционално да се иска замяна на стока поради незначително одраскване, ако такава замяна ще създаде значителни разходи и одрасканото лесно може да бъде ремонтирано.
- (49) На продавача следва да е разрешено да откаже да приведе стоки в съответствие с договора, ако ремонтът и замяната са невъзможни или биха довели до непропорционално големи разходи за него. Същото правило следва да се прилага, ако ремонтът или замяната са невъзможни и алтернативното средство за правна защита би довело до непропорционално големи разходи за продавача. Например, ако стоките се намират на място, различно от мястото, на което са били първоначално доставени, пощенските разходи и разходите за превоз могат да бъдат непропорционално големи за продавача.
- (50) Когато се прояви несъответствие, потребителят следва да информира продавача за това, за да му даде възможност да приведе стоките в съответствие с договора. Продавачът следва да направи това в рамките на разумен срок. Съответно потребителят следва по принцип да няма право да получи незабавно намаление на цената или да развали договора, а следва да даде на продавача разумен срок за ремонт или замяна на несъответстващата стока. Ако продавачът не е ремонтирал или заменил стоката в този срок, потребителят следва да има право да поиска и да получи намаление на цената или разваляне на договора, без да чака повече.
- (51) Ако ремонтът или замяната не са се оказали подходящо средство за правна защита на потребителя при несъответствие, потребителят следва да има право на намаление на цената или на разваляне на договора. Такъв следва да бъде по-специално случаят, когато продавачът не е извършил ремонт или замяна или когато от обстоятелствата е ясно, че продавачът няма да извърши ремонта или замяната, или когато продавачът е отказал да приведе стоките в съответствие с договора, тъй като ремонтът и замяната са невъзможни или биха довели до непропорционално големи разходи за продавача.
- (52) В определени ситуации може да е обосновано потребителят да получи незабавно право на намаление на цената или разваляне на договора. Когато продавачът е предприел действия за привеждане на стоките в съответствие с договора, но впоследствие се проявява несъответствие, следва обективно да се установи дали потребителят следва да приеме по-нататъшните опити от страна на продавача за привеждане на стоките в съответствие с договора, като се вземат предвид всички обстоятелства по случая, например вида и стойността на стоките и естеството и значимостта на несъответствието. По-специално, за скъпи или сложни стоки може да е обосновано на продавача да се предостави втора възможност да отстрани несъответствието. Освен това следва да се отчете дали от потребителя може да се очаква да запази доверието си в способността на продавача да приведе стоките в съответствие

с договора, например поради факта, че същият проблем се появява повторно. Също така в определени ситуации несъответствието би могло да бъде толкова сериозно, че потребителят не може да запази доверието си в способността на продавача да приведе стоките в съответствие с договора, като например когато несъответствието сериозно засяга способността на потребителя да използва по обичаен начин стоките и не може да се очаква от потребителя да повярва, че ремонтът или замяната от страна на продавача ще отстрани проблема.

- (53) С цел да се запази балансът между правата и задълженията на договарящите страни, потребителят следва да разполага с правото за разваляне на договора само в случаите, когато несъответствието не е незначително.
- (54) Държавите членки следва да могат да уредят условията, при които изпълнението от страна на длъжника да може да бъде осъществено от друго лице, например условията, при които задължението на продавача да ремонтира ладена стока може да се изпълни от потребителя или от трето лице, за сметка на продавача.
- (55) За да се защитят потребителите от риск от продължителна забава, всеки ремонт или замяна следва да бъдат успешно извършени в разумен срок. Това, което се счита за разумен срок за извършване на ремонта или замяната, следва да съответства на възможно най-краткото необходимо време за извършването на ремонта или замяната. Този срок следва да бъде обективно определен, като се вземат предвид естеството и сложността на стоките, естеството и сериозността на несъответствието, както и усилията, необходими за извършването на ремонта или замяната. При прилагането на настоящата директива държавите членки следва да бъдат в състояние да тълкуват понятието „разумен срок за завършване на ремонт или замяна“, като предвиждат фиксирани срокове, които по принцип биха могли да се приемат за разумни срокове за извършване на ремонт или замяна, по-специално по отношение на конкретни категории продукти.
- (56) Настоящата директива следва да не установява разпоредби относно мястото, на което трябва да бъдат изпълнени задълженията на длъжника. Поради това настоящата директива не следва да определя нито мястото на доставка, нито къде следва да се извърши ремонтът или замяната; тези въпроси следва да се уреждат от националното право.
- (57) Когато продавачът привезда стоката в съответствие с договора чрез замяна, потребителят не следва да бъде задължен да плаща за обичайната употреба на стоките, преди те да бъдат заменени. Употребата на стоките следва да се счита за обичайна, когато е в съответствие с тяхното естество и целта, за която са предназначени.
- (58) За да гарантира ефективното право на потребителя да развали договора в случаите, когато той придобива множество стоки и несъответствието оказва влияние само върху някои от доставените по договора стоки, потребителят следва да има право да развали договора и по отношение на другите стоки, придобити заедно с несъответстващите стоки, дори тези други стоки да са в съответствие с договора, ако от потребителя не може основателно да се очаква да приеме да запази само съответстващите стоки.
- (59) По отношение на развалянето на договора от страна на потребителя поради несъответствие в настоящата директива следва да се предвидят правила само за основните последици и редът и условията за упражняване на правото на разваляне, и по-специално задължението на страните да върнат това, което са получили. Така продавачът следва да бъде задължен да възстанови цената, платена от потребителя, а потребителят следва да върне стоката.
- (60) Настоящата директива не следва да засяга възможността държавите членки да уреждат последиците от развалянето, различни от предвидените в настоящата директива, например последиците от намаляването на стойността на стоките или от тяхното унищожаване или загуба. На държавите членки следва също така да се разреши да уреждат условията за възстановяване на цената на потребителя, например свързаните с начините, използвани за това възстановяване, или евентуалните разходи и такси, възникнали в резултат на възстановяването. Държавите членки следва, например, да могат също така да предвиждат определени срокове за възстановяване на цената или за връщане на стоките.
- (61) Принципът на отговорността на продавача за вреди е съществен елемент от договорите за продажба. Поради това потребителите следва да имат право да търсят обезщетение за вреди, причинени от нарушение на настоящата директива от страна на продавача, включително за вреди, претърпени в резултат на несъответствие. Обезщетението следва да поставя потребителя възможно най-близо до положението, в което би се намирал, ако стоките бяха в съответствие с договора. Тъй като правото на обезщетение за вреди вече съществува във всички държави членки, настоящата директива следва да не засяга националните правила за обезщетяване на потребителите за вредите, причинени от нарушение на тези правила. Държавите членки следва също така да могат да уредят правото на потребителите на обезщетение в случаите, когато ремонтът или замяната са причинили значително неудобство или са били забавени.

- (62) За да се гарантира прозрачност, следва да бъдат предвидени някои изисквания по отношение на търговските гаранции заедно с изискванията за предоставяне на предоговорна информация относно наличието и условията на търговските гаранции, посочени в Директива 2011/83/ЕС. Освен това, с цел да се повиши правната сигурност и да се избегне въвеждане на потребителите в заблуда, в настоящата директива следва да се предвиди, че когато условията по търговската гаранция, посочени в свързаните с нея рекламни съобщения, са по-благоприятни за потребителя от тези, включени в заявлението за предоставяне на гаранция, с предимство следва да се ползват по-изгодните условия. На последно място, настоящата директива следва да установява правила за съдържанието на заявлението за предоставяне на гаранция и начина, по който то следва да се осигури на потребителите. В заявлението за предоставяне на гаранция следва например да са включени условията по търговската гаранция и да се посочва, че правната гаранция за съответствие не се засяга от търговската гаранция, като се поясни, че условията по търговската гаранция са в допълнение към правната гаранция за съответствие. Държавите членки следва да могат да установяват правила за други аспекти на търговските гаранции, които не са обхванати от настоящата директива, например за обвързване на длъжници, различни от гаранта, с търговската гаранция, при условие че тези правила не лишават потребителите от защитата, осигурена им от напълно хармонизираните разпоредби на настоящата директива относно търговските гаранции. Въпреки че държавите членки следва да могат да изискват търговските гаранции да се предоставят безплатно, те следва да гарантират, че всяко задължение, поето от страна на продавача или производителя, което попада в обхвата на определението за търговските гаранции по настоящата директива, е в съответствие с хармонизираните правила на настоящата директива.
- (63) Като се има предвид, че продавачът носи отговорност пред потребителя за всяко несъответствие на стоката, дължашо се на действие или бездействие от страна на продавача или на трето лице, продавачът следва да може да използва средства за правна защита срещу отговорното лице на предходен етап от веригата на сделки. Такива средства за правна защита следва да включват средствата при несъответствие, което се дължи на липсата на актуализация, включително актуализация, свързана със сигурността, която би била необходима за поддържане на стоката с цифрови елементи в съответствие с договора. Въпреки това, настоящата директива не следва да засяга принципа на свобода на договаряне между продавача и други лица във веригата на сделките. Подробните правила за упражняването на това право, и по-специално срещу кого и как се използват подобни средства за правна защита и дали те имат задължителен характер, следва да се уреждат от държавите членки. Въпросът дали потребителят също може да предяви претенции пряко срещу лице на предходен етап от веригата на сделките следва да не се урежда с настоящата директива, освен когато производител предлага на потребителя търговска гаранция за стоките.
- (64) На лицата или организациите, за които съгласно националното право се счита, че имат законен интерес да защитават договорните права на потребителите, следва да се даде право да се обърнат към съд или административен орган, компетентен да взема решения по жалби или да започне съответно производство.
- (65) Някоя разпоредба на настоящата директива не следва да засяга прилагането на правилата на международното частно право, по-специално Регламент (ЕО) № 593/2008 и Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾.
- (66) Директива 1999/44/ЕО следва да бъде отменена. Датата на отмяна следва да съответства на датата за транспониране на настоящата директива. С цел да се гарантира, че законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими на държавите членки, за да се съобразят с настоящата директива, се прилагат по еднакъв начин спрямо договорите, сключени след датата на транспонирането ѝ, настоящата директива не следва да се прилага спрямо договорите, сключени преди датата на нейното транспониране.
- (67) Приложението към Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ следва да бъде изменено, за да включва позоваване на настоящата директива, с цел да се улесни трансграничното сътрудничество по прилагането на настоящата директива.
- (68) Приложение I към Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ следва да бъде изменено, за да включва позоваване на настоящата директива, с цел да се гарантира, че са защитени колективните интереси на потребителите, посочени в настоящата директива.
- (69) Съгласно Съвместната политическа декларация от 28 септември 2011 г. на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи ⁽¹⁰⁾ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. Законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано по отношение на настоящата директива.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно искове за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите (ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 30).

⁽¹⁰⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

- (70) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да допринесе за функционирането на вътрешния пазар чрез съгласувано преодоляване на произтичащите от договорното право пречки пред трансграничните продажби на стоки в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, поради факта, че никоя държава членка поотделно не е в състояние да се справи със съществуващата фрагментирана правна рамка, като гарантира съгласуваност на своите нормативни актове с нормативните актове на другите държави членки, а вместо това може, чрез премахване на основните пречки, свързани с договорното право, посредством пълно хармонизиране, да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (71) Целесъобразно е Комисията да направи преглед на прилагането на настоящата директива пет години след влизането ѝ в сила, включително по-специално на разпоредбите относно средствата за правна защита и тежестта на доказване — включително по отношение на стоки втора употреба, както и на стоки, продавани на публични търгове — и търговската гаранция на производителя за трайност. Комисията следва също така да прецени дали прилагането на настоящата директива и Директива (ЕС) 2019/770 гарантира съгласувана и последователна правна уредба на предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги и стоки с цифрови елементи.
- (73) Настоящата директива защита основните права и свободи и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, включително залегналите в членове 16, 38 и 47 от нея,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и цел

Целта на настоящата директива е да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар, като същевременно осигури високо равнище на защита на потребителите чрез установяване на общи правила по отношение на някои изисквания относно договорите, сключени между продавачите и потребителите, по-специално правила относно съответствието на стоките с договора, средствата за правна защита при несъответствие, редът и условията за използването на тези средства за правна защита и търговските гаранции.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „договор за продажба“ означава всеки договор, съгласно който продавачът прехвърля или се задължава да прехвърли собствеността върху стоки на потребителя, а потребителят заплаща или се задължава да заплати цената за тях;
- 2) „потребител“ означава всяко физическо лице, което във връзка с договори, попадащи в обхвата на настоящата директива, осъществява дейност за цели, излизащи извън рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия;
- 3) „продавач“ означава всяко физическо лице или юридическо лице, независимо дали е частно или публично, което във връзка с договори, попадащи в обхвата на настоящата директива, осъществява дейност, включително посредством друго лице, действащо от името на това физическо или юридическо лице или за негова сметка, за цели, които влизат в рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия;
- 4) „производител“ означава лице, произвеждащо стоки, вносител на стоки в Съюза или всяко лице, което твърди, че е производител, като поставя своето име, търговска марка или друг отличителен знак върху стоките;
- 5) „стоки“ означава:
 - a) всички движими материални блага; вода, газ и електроенергия се считат за стоки по смисъла на настоящата директива, когато се предлагат за продажба, в ограничен обем или определено количество;
 - b) всички движими материални блага, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрова услуга по такъв начин, че липсата на цифровото съдържание или цифровата услуга би попречила на стоките да изпълняват своите функции (наричани по-долу „стоки с цифрови елементи“);
- 6) „цифрово съдържание“ означава данни, които се произвеждат и предоставят в цифров вид;

- 7) „цифрова услуга“ означава:
- a) услуга, позволяваща на потребителя да създава, обработва, съхранява или достъпва данни в цифров вид; или
 - б) услуга, позволяваща споделянето или всяко друго взаимодействие с данни в цифров вид, въведени или създадени от потребителя или от други ползватели на тази услуга;
- 8) „съвместимост“ означава способността на стоките да функционират със софтуер или хардуер, с който обичайно се използват стоките от същия вид, без да е необходимо преобразуването на стоките, хардуера или софтуера;
- 9) „функционалност“ означава способността на стоките да изпълняват функциите си с оглед на целта, за която са предназначени;
- 10) „оперативна съвместимост“ означава способността на стоките да функционират със софтуер или хардуер, различен от този, с който обичайно се използват стоките от същия вид;
- 11) „траен носител“ означава всеки инструмент, даващ възможност на потребителя или на продавача да съхранява информация, изпратена лично до него, по начин, който позволява бъдещото ѝ използване за срок, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява възпроизвеждането на съхранената информация в непроменен вид;
- 12) „търговска гаранция“ означава всяко задължение от страна на продавач или производител (наричан по-долу „гарант“) към потребителя, в допълнение към правните задължения на продавача във връзка с гаранцията за съответствие, да възстанови заплатената цена или да замени или ремонтира стоките, или да предостави сервизно обслужване за стоките по какъвто и да било начин, ако те не отговарят на спецификациите или на други изисквания, несвързани със съответствието, посочени в заявлението за предоставяне на гаранция или в съответната реклама, достъпна към момента на сключване на договора или преди неговото сключване;
- 13) „трайност“ означава способността на стоките да запазват изискваните от тях функции и действие при обичайна употреба;
- 14) „безплатно“ означава без да се заплащат необходимите разходи, направени за привеждане на стоките в съответствие с договора, и по-специално разходите за пощенски услуги, превоз, труд или материали;
- 15) „публичен търг“ означава метод на продажба, при която стоки или услуги се предлагат от продавача на потребители, които присъстват или имат възможност да присъстват лично на търга, чрез процедура на прозрачно, конкурентно наддаване, ръководена от разпоредител на търга, като спечелилият наддаването участник е задължен да закупи стоките или услугите.

Член 3

Обхват

1. Настоящата директива се прилага за всеки договор за продажба, сключен между потребител и продавач.
2. Договорите между потребител и продавач за доставката на стоки, които предстои да бъдат изработени или произведени, също се считат договори за продажба за целите на настоящата директива.
3. Настоящата директива не се прилага по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги. Тя обаче се прилага за цифрово съдържание или цифрови услуги, които са включени във или взаимосвързани със стоките по смисъла на член 2, точка 5, буква б) и които се предоставят със стоките съгласно договора за продажба, независимо дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице. При съмнение дали предоставянето на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включена или взаимосвързана цифрова услуга съставляват част от договор за продажба, се приема, че цифровото съдържание или цифровата услуга попадат в обхвата на договора за продажба.
4. Настоящата директива не се прилага за:
 - a) материални носители, които служат изключително като носители на цифрово съдържание; и
 - б) стоките, продавани при принудително изпълнение или от орган на публична власт.

5. Държавите членки могат да изключат от обхвата на настоящата директива договорите за продажба на:

- а) публична разпродажба на стоки втора употреба; и
- б) живи животни.

В случая, посочен в буква а), на потребителите в лесно достъпна форма се предоставя ясна и изчерпателна информация, че не се прилагат правата, произтичащи от настоящата директива.

6. Настоящата директива не засяга възможността държавите членки да уреждат аспектите от общото договорно право, като правилата за сключването, действителността, недействителността или последиците на договорите, включително последиците от развалянето на договорите, доколкото те не са уредени в настоящата директива, или правото на обезщетение за вреди.

7. Настоящата директива не засяга възможността държавите членки да позволяват на потребителите да изберат конкретно средство за правна защита, ако несъответствието на стоките се прояви след доставката в срок, който не надхвърля 30 дни. Освен това, настоящата директива не засяга и националните правила, които не уреждат специално потребителските договори и в които са предвиждат конкретни средства за правна защита за някои видове недостатъци, които не са били видими при сключването на договора за продажба.

Член 4

Равнище на хармонизация

Държавите членки не могат да поддържат или въвеждат в националното си право разпоредби, отклоняващи се от предвидените в настоящата директива, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да осигурят различно равнище на защита на потребителите, освен ако в настоящата директива не е предвидено друго.

Член 5

Съответствие на стоките

Без да се засяга член 9, продавачът предоставя на потребителя стоки, които отговарят на изискванията, установени в членове 6, 7 и 8, доколкото са приложими.

Член 6

Индивидуални изисквания за съответствие

За да съответстват на договора за продажба, стоките, когато е приложимо, трябва по-специално да:

- а) са с описание, вид, количество и качество и да притежават функционалността, съвместимостта, оперативната съвместимост и други характеристики, изисквани съгласно договора за продажба;
- б) са годни за конкретната цел, за която са нужни на потребителя, за която той е уведомил продавача най-късно в момента на сключването на договора и по отношение на която продавачът е дал съгласие;
- в) се доставят заедно с всички принадлежности и всички указания, включително относно инсталирането, съгласно уговореното в договора за продажба; както и
- г) бъдат актуализирани съгласно уговореното в договора за продажба.

Член 7

Общи изисквания за съответствие

1. В допълнение към спазването на всички индивидуални изисквания за съответствие, стоките трябва да:

- а) са годни за целите, за които обичайно се използват стоки от същия вид, като се вземат предвид, когато е приложимо, всеки действащ правен акт на Съюза и на националното право, технически стандарти или — при липсата на такива технически стандарти — приложимите за конкретните сектори кодекси за поведение;
- б) когато е приложимо, са качествени и съответстват на описанието на мостра или образец, които продавачът е предоставил на разположение на потребителя преди сключването на договора;

- в) когато е приложимо, са доставени със съответните принадлежности, включително опаковка, указания за инсталиране или други указания, които потребителят може разумно да очаква да получи; както и
- г) са в количеството и притежават качествата и другите характеристики, включително по отношение на трайност, функционалност, съвместимост и сигурност, които са обичайни за стоки от същия вид и които потребителят може разумно да очаква предвид естеството на стоките и всички публични изявления, направени от продавача или от негово име, или от други лица на предходен етап от веригата от сделки, включително от производителя, по-специално при рекламата или етикетирването.
2. Продавачът не е обвързан с публични изявления като посочените в параграф 1, буква г), ако докаже, че:
- а) не е знаел и не е можело разумно да се очаква да е знаел за въпросното публично изявление;
- б) към момента на сключването на договора публичното изявление е било поправено по същия начин, по който е било направено, или по подобен начин; или
- в) решението за закупуване на стоките не е можело да бъде повлияно от публичното изявление.
3. По отношение на стоки с цифрови елементи продавачът гарантира, че потребителят е информиран и му се предоставят актуализациите, включително актуализации, свързани със сигурността, които са необходими за запазване на съответствието на стоките в рамките на срока:
- а) който потребителят може разумно да очаква, като се имат предвид видът и целта, за която са предназначени стоките и цифровите елементи, и като се отчитат обстоятелствата и естеството на договора, когато договорът за продажба предвижда еднократно действие по предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга; или
- б) посочен в член 10, параграф 2 или 5, в зависимост от случая, когато в договора за продажба се предвижда непрекъснатото предоставяне на цифровото съдържание или на цифровата услуга в рамките на определен срок.
4. Когато потребителят не успее да инсталира в разумни срокове актуализациите в съответствие с параграф 3, продавачът не носи отговорност за евентуално несъответствие, произтичащо единствено от липсата на съответната актуализация, при условие че:
- а) продавачът е уведомил потребителя за наличието на актуализацията и за последиците, ако потребителят не я инсталира; както и
- б) неуспешното или неправилното инсталиране на актуализацията от страна на потребителя не се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени на потребителя.
5. Няма несъответствие по смисъла на параграф 1 или 3, ако в момента на сключването на договора за продажба потребителят е бил изрично информиран, че определена характеристика на стоката се отклонява от общите изисквания за съответствие, предвидени в параграф 1 или 3, и изрично и отделно е приел това отклонение при сключването на договора за продажба.

Член 8

Неправилно инсталиране на стоките

Всяка несъответствие, произтичаща от неправилно инсталиране на стоките, се счита за несъответствие на стоките, ако:

- а) инсталирането съставлява част от договора за продажба и е извършено от продавача или от лице, за чиито действия той отговаря; или
- б) инсталирането, което е трябвало да бъде извършено от потребителя, е извършено от потребителя, а неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени от продавача или, в случай на стоки с цифрови елементи, предоставени от продавача или от доставчика на цифровото съдържание или цифровата услуга.

Член 9

Права на трети лица

Когато ограничение, произтичащо от нарушение на права на трети лица, по-специално права върху интелектуална собственост, препятства или ограничава използването на стоките в съответствие с членове 6 и 7, държавите членки гарантират, че потребителят има право на средствата за правна защита за несъответствието, предвидени в член 13, освен ако националното право не предвижда нищожност или унищожаване на договора в такива случаи.

Член 10

Отговорност на продавача

1. Продавачът отговаря пред потребителя за всяко несъответствие, което съществува в момента, в който са доставени стоките, и което се прояви в рамките на две години от този момент. Без да се засяга член 7, параграф 3, настоящият параграф се прилага и за стоки, съдържащи цифрови елементи.
2. При стоки с цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен срок, продавачът отговаря и за всяко несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, което възниква или се проявява в рамките на две години от момента на доставка на стоките с цифрови елементи. Когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне в продължение на повече от две години, продавачът отговаря за всяко несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, която възниква или се прояви през срока, в рамките на който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъдат предоставяни съгласно договора за продажба.
3. Държавите членки могат да запазят или да въведат по-дълги срокове от посочените в параграфи 1 и 2.
4. Ако съгласно на националното право за използването на средствата за правна защита, предвидени в член 13, се прилага давностен срок, държавите членки гарантират, че този давностен срок позволява на потребителя да използва средствата за правна защита, предвидени в член 13, за всяко несъответствие, за което продавачът е отговорен съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член и което се проявява в рамките на срока, посочен в тези параграфи.
5. Независимо от параграфи 1 и 2 от настоящия член, държавите членки могат да запазят или да въведат давностен срок единствено за средствата за правна защита, предвидени в член 13. Държавите членки гарантират, че този давностен срок позволява на потребителя да използва средствата за правна защита, предвидени в член 13, за всяко несъответствие, за което продавачът е отговорен съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член и която се проявява през срока, посочен в тези параграфи.
6. Държавите членки могат да предвидят, че в случай на стоки втора употреба продавачът и потребителят могат да уговорят договорни условия или споразумения с по-кратък срок на отговорност или давностен срок от посочените в параграфи 1, 2 и 5, при условие че тези по-кратки срокове не са по-кратки от една година.

Член 11

Тежест на доказване

1. Всяко несъответствие, което се прояви в срок от една година, считано от момента на доставка на стоките, се счита за съществувало към момента на доставка на стоките, освен ако не е доказано друго или ако тази презумпция е несъвместима с естеството на стоката или с естеството на несъответствието. Настоящият параграф се прилага и за стоки, съдържащи цифрови елементи.
2. Вместо едногодишния срок, предвиден в параграф 1, държавите членки могат да запазят или да въведат срок от две години, считано от момента на доставка на стоките.
3. При стоки с цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен срок, тежестта на доказване по отношение на това дали цифровото съдържание или цифровата услуга са били в съответствие през срока, посочен в член 10, параграф 2, се носи от продавача по отношение на несъответствие, което се прояви в рамките на срока, посочен в същия член.

Член 12

Задължение за уведомяване

Държавите членки могат да запазят или въведат разпоредби, чрез които се предвижда, че за да упражни правата си, потребителят трябва да информира продавача за несъответствието в рамките на срок от най-малко 2 месеца от датата, на която потребителят е установил несъответствието.

Член 13

Средства за правна защита при несъответствие

1. В случай на несъответствие потребителят има право да поиска стоката да се приведе в съответствие с договора или да получи пропорционално намаление на цената, или да развали договора при условията, предвидени в настоящия член.
2. За привеждане на стоката в съответствие с договора потребителят може да избира между ремонт и замяна, освен ако избраното средство за правна защита е невъзможно или, в сравнение с другото средство, би довело до непропорционално големи разходи за продавача, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително:
 - а) стойността, която стоките биха имали, ако нямаше несъответствие;
 - б) значимостта на несъответствието; и
 - в) възможността да бъде използвано другото средство за правна защита без значително неудобство за потребителя.
3. Продавачът може да откаже да приведе стоката в съответствие с договора, ако ремонт или замяна са невъзможни или ако биха довели до непропорционално големи разходи за него, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително посочените в параграф 2, букви а) и б).
4. Потребителят има право на пропорционално намаление на цената съгласно член 15 или право да развали договора за продажба съгласно член 16 във всеки от следните случаи:
 - а) продавачът не е извършил ремонт или замяна или, когато е приложимо, не е извършил ремонт или замяна в съответствие с член 14, параграфи 2 и 3, или продавачът е отказал да приведе стоката в съответствие с договора съгласно параграф 3 от настоящия член;
 - б) възниква несъответствие въпреки опита на продавача да приведе стоката в съответствие с договора;
 - в) несъответствието е от толкова сериозен характер, че оправдава незабавно намаляване на цената или разваляне на договора за продажба; или
 - г) продавачът е обявил или от обстоятелствата е ясно, че продавачът няма да приведе стоката в съответствие с договора в разумен срок или без значително неудобство за потребителя.
5. Потребителят няма право да развали договора, ако несъответствието е незначително. Тежестта на доказване, че несъответствието е незначително се носи от продавача.
6. Потребителят има право да откаже плащането на оставащата част от цената или на част от нея, докато продавачът не изпълни задълженията си по настоящата директива. Държавите членки могат да определят условията и реда за упражняване от страна на потребителя на правото да откаже плащането.
7. Държавите членки могат да уредят дали и до каква степен фактът, че потребителят е допринесъл за несъответствието, засяга правото му на средства за правна защита.

Член 14

Ремонт или замяна на стоките

1. Ремонти или замяна се извършва:
 - а) безплатно;
 - б) в рамките на разумен срок от момента, в който продавачът е бил уведомен от потребителя за несъответствието; както и
 - в) без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоката и целта, за която стоката е била необходима на потребителя.

2. Когато несъответствието се отстранява чрез ремонт или замяна на стоката, потребителят предоставя стоката на продавача. Продавачът взема обратно заменената стока за своя сметка.
3. Когато ремонтът изисква демонтирането на стока, която е била инсталирана по начин, съобразен с нейното естество и цел, преди да се прояви несъответствието, или когато тази стока трябва да бъде заменена, задължението за ремонт или замяна на стоката включва демонтирането на несъответстващата стока и инсталирането на заместващата или ремонтираната стока или поемане на разходите за това демонтиране и инсталиране.
4. Потребителят не дължи заплащане за обичайната употреба на заменената стока за времето преди замяната.

Член 15

Намаление на цената

Намалението на цената е пропорционално на обезценяването на получените от потребителя стоки в сравнение със стойността, която стоките биха имали, ако бяха в съответствие.

Член 16

Разваляне на договора за продажба

1. Потребителят упражнява правото си на разваляне на договора за продажба чрез съобщение до продавача, в което излага решението си за разваляне на договора за продажба.
2. Когато несъответствието засяга само някои от стоките, доставени съгласно договора за продажба, и е налице основание за разваляне на договора за продажба в съответствие с член 13, потребителят може да развали договора за продажба както само по отношение на въпросните стоки, така и по отношение на всички останали стоки, които потребителят е придобил заедно с несъответстващите стоки, ако не може разумно да се очаква потребителят да запази само съответстващите стоки.
3. Когато потребителят развали договора за продажба изцяло или, в съответствие с параграф 2, по отношение на някои от доставените съгласно договора за продажба стоки:
 - а) потребителят връща стоките на продавача за сметка на продавача; и
 - б) продавачът възстановява на потребителя платената цена за стоките при получаването на стоките или на доказателство за връщане на стоките, представено от потребителя.

За целите на настоящия параграф държавите членки могат да определят условията за връщане на стоките и възстановяване на цената.

Член 17

Търговски гаранции

1. Търговската гаранция обвързва гаранта съгласно условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция и свързаните с нея рекламни съобщения, налични преди или по време на сключване на договора. При условията, предвидени в настоящия член и без да се засягат други приложими разпоредби на правото на Съюза или на националното право, когато производителят дава на потребителя търговска гаранция за трайността на някои стоки в рамките на определен срок, производителят носи пряка отговорност пред потребителя през целия срок на търговската гаранция за трайност за ремонта или замяната на стоките в съответствие с член 14. Производителят може да предложи на потребителя по-благоприятни условия в заявлението за предоставяне на търговска гаранция за трайност.

Ако условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция, са по-малко благоприятни за потребителя в сравнение с тези в свързаната с нея реклама, търговската гаранция е обвързваща съгласно условията, предвидени в свързаната с нея реклама, освен ако преди сключването на договора свързаната с нея реклама не е била поправена по същия начин като този, по който е била направена, или по подобен начин.

2. Заявлението за предоставяне на търговска гаранция се предоставя на потребителя на траен носител най-късно по време на доставяне на стоката. Заявлението за предоставяне на търговска гаранция се изготвя на ясен и разбираем език. То включва следното:

- а) ясно указание, че съгласно правната уредба потребителят разполага със средства за правна защита в случай на несъответствие на стоката и че тези средства за правна защита не са засегнати от търговската гаранция;
- б) наименованието и адреса на гаранта;
- в) процедурата, която потребителят трябва да спазва, за да получи изпълнението на търговската гаранция;
- г) описание на стоката, за която се прилага търговската гаранция; както и
- д) условията на търговската гаранция.

3. Нарушението на изискванията по параграф 2 не засяга обвързващия характер на търговската гаранция по отношение на гаранта.

4. Държавите членки могат да установят правила относно други аспекти на търговските гаранции, които не са уредени в настоящия член, включително правила относно езика или езиците, на които се предоставя на потребителя заявлението за предоставяне на търговска гаранция.

Член 18

Право на регресен иск

Когато продавачът носи отговорност пред потребителя поради несъответствие, дължащо се на действие или бездействие, включително пропуск да се предоставят актуализации за стоки с цифрови елементи, в съответствие с член 7, параграф 3, от страна на лице на предходен етап от веригата от сделки, продавачът има право да използва средства за правна защита срещу отговорното лице или отговорните лица по веригата от сделки. Лицето, срещу което продавачът може да използва средства за правна защита, и съответните действия и условията за използването им се определят в националното право.

Член 19

Осигуряване на спазването

1. Държавите членки осигуряват наличието на подходящи и ефективни средства, осигуряващи спазването на настоящата директива.

2. Средствата, посочени в параграф 1, включват разпоредби, съгласно които един или няколко от посочените по-долу органи или организации, определени в националното право, могат да предприемат действия съгласно националното право пред съдилищата или компетентните административни органи с цел да се осигури прилагането на националните разпоредби, транспониращи настоящата директива:

- а) публични органи или техни представители;
- б) организации на потребителите, които имат законен интерес да защитават потребителите;
- в) професионални организации, които имат законен интерес да предприемат действия.

Член 20

Информация за потребителите

Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да осигурят достъпна за потребителите информация относно техните права съгласно настоящата директива и относно средствата за упражняването на тези права.

Член 21

Задължителен характер

1. Освен ако в настоящата директива не е предвидено друго, всяка договорна клауза, която във вреда на потребителя изключва прилагането на национални разпоредби, транспониращи настоящата директива, отклонява се от тях или изменя действието им, преди потребителят да уведоми продавача за несъответствието на стоките с договора, не е обвързваща за потребителя.

2. Настоящата директива не възпрепятства продавача да предлага на потребителя договорни условия, които надхвърлят предвидената в нея защита.

Член 22

Изменения на Регламент (ЕС) № 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО

1. В приложението към Регламент (ЕС) № 2017/2394 точка 3 се заменя със следното:

„3. Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) № 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28).“

2. В приложение I към Директива 2009/22/ЕО точка 7 се заменя със следното:

„7. Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕО) № 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28).“

Член 23

Отмяна на Директива 1999/44/ЕО

Директива 1999/44/ЕО се отменя, считано от 1 януари 2022 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието, съдържаща се в приложението.

Член 24

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват разпоредбите, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 1 юли 2021 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби, считано от 1 януари 2022 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Държавите членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

2. Разпоредбите на настоящата директива не се прилагат за договори, сключени преди 1 януари 2022 г.

Член 25

Преглед

До 12 юни 2024 г. Комисията прави преглед на прилагането на настоящата директива, включително на разпоредбите относно средствата за правна защита и тежестта на доказване — включително и по отношение на стоките втора употреба, както и на стоките, продавани на публични търгове - както и на търговската гаранция за трайност на производителя, като представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет. В доклада по-специално се преценява дали прилагането на настоящата директива и Директива (ЕС) 2019/770 гарантира съгласувана и последователна рамка за правилното функциониране на вътрешния пазар, що се отнася до предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки с цифрови елементи в съответствие с ръководните принципи на политиките на Съюза. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателни предложения.

Член 26

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Въпреки това член 22 се прилага от 1 януари 2022 г.

Член 27

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 20 май 2019 година.

За Европейския парламент

Председател

A. TAJANI

За Съвета

Председател

G. CIAMBA

ПРИЛОЖЕНИЕ

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Директива 1999/44/ЕО	Настоящата директива
Член 1, параграф 1	Член 1
Член 1, параграф 2, буква а)	Член 2, точка 2
Член 1, параграф 2, буква б), първо тире	Член 3, параграф 4, буква б)
Член 1, параграф 2, буква б), второ и трето тире	Член 2, точка 5, буква а)
Член 1, параграф 2, буква в)	Член 2, точка 3
Член 1, параграф 2, буква г)	Член 2, точка 4
Член 1, параграф 2, буква е)	Член 2, точка 12
Член 1, параграф 3	Член 2, точка 15 и член 3, параграф 5, буква а)
Член 1, параграф 4	Член 3, параграф 2
Член 2, параграф 1	Член 5
Член 2, параграф 2, буква а)	Член 6, буква а) и член 7, параграф 1, буква б)
Член 2, параграф 2, буква б)	Член 6, буква б)
Член 2, параграф 2, буква в)	Член 7, параграф 1, буква а)
Член 2, параграф 2, буква г)	Член 7, параграф 1, буква г)
Член 2, параграф 3	Член 7, параграф 5
Член 2, параграф 4	Член 7, параграф 2
Член 2, параграф 5	Член 8
Член 3, параграф 1	Член 10, параграф 1
Член 3, параграф 2	Член 13, параграф 1
Член 3, параграф 3, първа алинея	Член 13, параграф 2 и член 14, параграф 1, буква а)
Член 3, параграф 3, втора алинея	Член 13, параграф 2
Член 3, параграф 3, трета алинея	Член 14, параграф 1, букви б) и в)
Член 3, параграф 4	Член 2, точка 14
Член 3, параграф 5	Член 13, параграф 4
Член 3, параграф 6	Член 13, параграф 5
Член 4	Член 18
Член 5, параграф 1	Член 10, параграфи 1, 2, 3, 4 и 5
Член 5, параграф 2	Член 12
Член 5, параграф 3	Член 11
Член 6, параграф 1	Член 17, параграф 1

Директива 1999/44/ЕО	Настоящата директива
Член 6, параграф 2	Член 17, параграф 2
Член 6, параграф 3	Член 17, параграф 2
Член 6, параграф 4	Член 17, параграф 4
Член 6, параграф 5	Член 17, параграф 3
Член 7, параграф 1, първа алинея	Член 21, параграф 1
Член 7, параграф 1, втора алинея	Член 10, параграф 6
Член 7, параграф 2	—
Член 8, параграф 1	Член 3, параграфи 6 и 7
Член 8, параграф 2	Член 4
Член 9	Членове 19 и 20
Член 10	Член 22
Член 11, параграф 1, първа алинея	Член 24, параграф 1, първа алинея
Член 11, параграф 1, втора алинея	Член 24, параграф 1, трета алинея
Член 11, параграф 2	Член 24, параграф 1, четвърта алинея
Член 12	Член 25
Член 13	Член 26
Член 14	Член 27